

TERRA NULLIUS

SESTAVILA JULIE NOVÁKOVÁ

BROKILON ALTERNATIVA

BROKILON

TERRA NULLIUS

sestavila Julie Nováková

Copyright © 2015 by Julie Nováková, Martin Gilar, Tomáš Petrášek,
Karolina Francová, Alexandr Kazda, Tomáš Dostál, Petra Pecharová,
Lucie Lukačovičová, Hanuš Seiner, Martin Šust

Cover © 2015 by Lukáš Tuma, Jakub Javora
(via Books and Cards – Agentura Nemesis)

For Czech Edition © 2015 by Robert Pilch – Brokilon

ISBN 978-80-7456-257-0 (PDF)

Terra nullius

Sestavila Julie Nováková

Nakladatelství BROKILON
PRAHA
2015

Edice

„Brokilon Alternativa“

Vladimír Šlechta: Tajemství Morie
(aneb alternativní Středozeří)

Petra Slováková: Ve službách královny
(aneb alternativní Londýn)

1. Démon z East Endu
2. Čarodějnice z Lavender Hill *

Jan Kotouč: Nad českými zeměmi slunce nezapadá *
(aneb alternativní Česko)

Julie Nováková (ed.): Terra nullius
(aneb alternativní biologie a transhumanismus)

** připravujeme*

<http://www.brokilon.cz>
<https://www.facebook.com/brokilon>

Úvodní slovo

Julie Nováková

Existuje známá poučka, že ty nejzajímavější příběhy vždy vyprávějí o lidech, ať už je hrdinou skutečně člověk nebo mimozemšťan, robot či zvíře. Science fiction je ovšem jedinečná tím, že formuje a rozvíjí definici, co vůbec znamená být člověk, dostává protagonisty na samou hranici lidství a často ji i překračuje. Příběhy, jejichž autoři se nebáli dojít až do neprozkoumané země nikoho za lidstvím, mívají sílu inspirovat, přimět k zamyšlení i nadchnout a samozřejmě pobavit. Transhumanismus, snaha překročit současné hranice lidského těla i mysli, se stal existujícím a prosperujícím hnutím. Je však na autorech SF, aby přicházeli se stále novými způsoby, jak uchopit vědu a techniku a změnit s jejich pomocí člověka – i kdyby jen proto, aby se pak rozhodl do bezpečných hranic zase navrátit. V této antologii se blízke i ty nejzazší možnosti rozhodli prozkoumat Martin Gilar, Tomáš Petrásek, Karolina Francová, Alexandr Kazda, Tomáš Dostál, Petra Pecharová, Lucie Lukačovičová, Hanuš Seiner a má maličkost.

Martin Gilar se biotechnologií zabývá ve vědecké i spisovatelské

kariéře a ve svých dosavadních pracích prokázal, že patří mezi nejlepší domácí autory nejen na scéně hard SF. Tomáš Petrásek umí ve svých příbězích využít jak zároveň uvěřitelnou a úžasnou vědu (jako neurobiolog a autor populárně-vědeckých publikací má v tomto ohledu vynikající základ), tak bohatou imaginaci a cit pro postavy s vášní po poznání, což se projevilo i v jeho výjimečné *Poslední hlídce* (2012). Karolina Francová svými povídkami i romány dokázala, že posouvat hranice lidství umí mistrovsky. Zejména její román *Zrádce* (2007) a dosud nevydaný *Metamorf* v tomto ohledu excelují. A využít v příbězích dovede i svou profesi právničky, čímž dokáže nabídnout zcela nový úhel pohledu oproti autorům pocházejícím z vědecké sféry. Alexandr Kazda se dosud profiloval spíše jako autor fantasy, ovšem ukázal, že umí napsat i skvělou sci-fi a hranicemi žánrů se nenechá omezovat. Tomáš Dostál patří zatím mezi začínající autory, ale už nyní dokazuje, že bychom s ním do budoucna určitě měli počítat. Petra Pecharová debutovala novelou *Nebýt jako ostatní* (Kočas 2011), kde již nabídla úchvatný pohled na proměny člověka a ukázala svou schopnost výborně načrtnout prostředí i postavy. I nejsilnějšími stránkami Lucie Lukačovičové jsou právě tyto ohledy; prostředí u ní působí, jako by v něm čtenář chodil a dýchal odjakživa, jejím lidským i nelidským postavám (a všem někde mezi těmito hranicemi) ochotně věříme i to, co bychom neuvěřili člověku z masa a kostí, a příběhy píše vynikající. A nakonec je tu Hanuš Seiner: pro mne nejúžasnější objev posledních let, který má schopnost si dokonale pohrát s okouzlejícím jazykem, stvořit postavy životnější než lidé kolem vás a napsat SF, nad nimiž se vám zatají dech a o jejichž důsledcích budete přemýšlet ještě celé dny. Jeho *Hexagramaton* (*Mlok* 2013) je v mých očích nejlepší českou SF povídkou, jakou jsem kdy četla, a směle se vyrovná i zahraničním velikanům hard SF.

Někteří již vydali množství románů, jiní se zatím věnovali pouze povídkám (a nezbývá než doufat, že někdy napíšíou i román podobně fascinující jako jejich dosavadní práce), ale přinejmenším jedno mají společné – dechberoucí fantazii. Vydáme se s nimi do světa tajných

služeb, archeologie a biotechnologií, na samou hranici sluneční soustavy ke členům chystané první mezihvězdné výpravy, mezi bytostí obdařené docela jinými právy než běžní lidé, nečekané průkopníky nových technologií, za nepochopitelnými kosmickými fenomény i k lidem válčícím o přežití, o záchranu a pomstu – nebo naději na poznání.

Šťastnou cestu.

Vykračka hrobů

Martin Gilar

Martin Gilar (*1966), povoláním vědec v oboru analytické chemie, začal publikovat v roce 1987. Patří do autorského okruhu Ceny Karla Čapka, kde se několikrát probojoval mezi finalisty. Jeho novela *Zamrzlý vesmír* získala v roce 2011 hlavní cenu Mlok, rozšířená verze vyšla v edici Pevnost v roce 2013. Publikoval v *Ikarii*, *XB-1*, sbírkách Mlok a antologiích. S biopunkovou povídkou *Dotek molekul* zvítězil v ceně Daidalos 2012. Žánrově tíhne k dobrodružné hard SF s biotechnologickými kulisami. Od roku 1996 pracuje a žije v Massachusetts, USA. O svých zámořských zkušenostech publikoval vtipnou knihu *Nebojte se Ameriky* (2010) a podle zákulisních zpráv pracuje na jejím pokračování. O autorovi a jeho projektech se více dozvíte na webových stránkách www.martingilar.webnode.cz.

Vykřadačka hrobů rozvádí příběh, který autor nakouzl v povídkách *Nesmrtelná kronika* (4. místo v ceně Ikaros 2009) a *Dotek molekul*. Tyto příběhy patří do světa vědeckého oddělení americké tajné služby. Propojit a doplnit by je měla rozpracovaná novela se stejnými hlavními hrdiny.

„Proč vás zajímá právě keramika?“ zeptal se muž s orlím nosem naproti Vivian.

Bylo krátce před šestou večer a seděli v káhirské čajovně sami. Ostatní zákazníci se shlukli na ulici před restaurací a čekali na muezzinovo volání k modlitbě.

„Skleněné artefakty jsou předražené. Zato hodnota glazurované keramiky na trhu roste. Je to nejlepší investice.“

Její protějšek se neutrálně usmál. Vivian mu vrátila pátravý pohled a napila se čaje. Snědý muž se strništěm na tváři nepatřil k dobře živeným dealerům starověkého umění, s nimiž se sešla minulý týden. Ti vystavovali na odiv drahé prsteny, ale nedokázali jí pomoci. Některé dokonce podezírala, že jsou nastrčení provokatéři policie. Mr. Arvin patřil k jiné sortě. Ve své profesi byl nejlepší na Blízkém východě. Vzhledem ke konkurenci, která mezi egyptskými vykradači hrobů panovala, to něco znamenalo.

Vivian usrkla z horkého šálku a rozhlédla se. Její společník zvolil hodinu schůzky tak, aby nesourodý pár v čajovně nepřitahoval pozornost. *Rozumí zásadám konspirace*, usoudila. I se zdroji Národní bezpečnostní agentury NSA jí trvalo týden, než získala jeho kontakt. Proto se rozhodla mu prozradit, proč ho vyhledala.

Vykradač hrobů byl její poslední šance.

*

„...Fatimidové založili nové hlavní město al-Qahiru. Bývalá metropole Fustat ustoupila do pozadí a vyrostly v ní dílny kovotepců, zlatníků a keramiků. Díky nim dynastie začala v desátém století zásobovat celý svět svým uměním...“ Vivian se zarazila uprostřed věty. Ucítila pohled hnědých očí a proud jejích slov odumřel.

Chyba, uvědomila si. Mr. Arvin byl vzdělaný muž a díky své živnosti věděl, že roku 969 dobyli Egypt Fatimidové. Její přednáška o nové slávě egyptského umění byla zbytečná. Navíc mu o sobě prozradila víc, než měla v plánu. Nemohl si nevšimnout, že když hovořila o keramických artefaktech, tajil se jí dech. Nebylo to kvůli modrozelené měnivé barvě glazur, ale protože se musela dozvědět, jakou technologii arabští řemeslníci používali. Zamračila se. To, že Mr. Arvina nechala nahlédnout do karet, se muselo projevit na ceně. Poskytla mu výhodu, a to bylo špatné. Vykradač hrobů měl v jejím plánu hrát jen druhotnou roli.

„...chtěla bych se na to místo podívat osobně.“

Mr. Arvin zkoumavě hodnotil společníci za stolem. Do této chvíle ji považoval za potrhlou sběratelku nebo profesorku z americké univerzity, ale poslední slova ho překvapila. Padesátiletá žena s hlasem skřípajícím jako špatně promazaná rikša dosud nevyčnívala z řady obvyklých zákazníků. Ty však zajímaly artefakty, které jim mohl prodat. Žádný ho ještě nepožádal, aby ho zavedl do starověkých dílen.

„Fustat je pohřbený pod moderní zástavbou,“ pronesl bezvýrazně. „Pohltila ho rozrůstající se Káhira.“

„Chápu,“ přikývla. „Přesto... Slyšela jsem, že se občas najdou neznámé podzemní prostory.“ Vivian formulovala větu způsobem, o kterém se domnívala, že je delikátní. „Prý mi o tom můžete prozradit víc.“

Snědá tvář Mr. Arvina zůstala bez pohnutí. Nepřikývl, ani její domněnku nevyvrátil. Pravda byla taková, že patřil k několika málo lidem, kteří taková místa znali. Řadu historických manufaktur sám objevil. Ne však proto, aby obohatil archeologické sbírky Muzea egyptské civilizace. Jeho záměr byl přesně opačný: Zpeněžit, co se

dalo, a podzemní prostory opět zakrýt. Až do této chvíle si byl jistý, že jeho noční výpravy patří k dobře střeženým tajemstvím.

„Konkrétně mě zajímá jedna dílna,“ položila Vivian na stůl tablet s mapou. Putovala prstem mezi ulicemi Káhiry, až dorazila k břehu Nilu. „Mělo by to být někde v této oblasti.“

Vykradač hrobek znovu zapátral ve tváři spoléčnice. Postřehla jeho váhání a přisunula před něj lístek papíru s ručně psaným textem. „Znám jméno cechu, který tam v desátém století pracoval.“

Přečetl si rádek arabských liter a odtáhl se. Opřel záda o tvrdý plastik židle a prsty obemkl chladnoucí šálek čaje. Nechtěl, aby spatřila, že se mu chvějí dlaně. Do hlavy se mu neodbytně cpala myšlenka: *Je možné, že patří k nim?*

Jeho živnost měla svá rizika. V Egyptě patřila k vážným zločinům a s nástupem nového režimu skončilo několik jeho konkurentů až na popravišti. Vládní špiclové byli všude. Je možné, že odhadl zákaznici špatně? Její americká angličtina byla bezchybná a až dosud nepostřehl v jejím vystupování nic, co by naznačovalo nebezpečí. Na jeho konto ve Švýcarsku přišla dohodnutá záloha, všechno probíhalo jako obvykle. Opatrnost však byla nezbytná...

„Říkala jste, že jste z Bostonu? Jak se letos daří týmu White Sox?“

„White Sox si vedou dobře. Je to ovšem chicagský tým, v Bostonu máme Red Sox,“ opravila ho Vivian profesorským tónem. „Myslíte, že tu dílnu dokážete najít?“

Ne, usoudil po chvíli uvažování. *Nemá o tom tušení*. To však na situaci nic neměnilo.

Zvedl se od stolu a položil na stůl padesátilibrovou bankovku.

„Je mi líto, ale nemohu vám pomoci.“

„Bylo mi řečeno, že jste jediný, kdo to dokáže.“

„Máte špatné informace. Tohle místo vám nemůže ukázat nikdo.“

Tenhle nečekaný obrat ve smlouvání Vivian nepředpokládala. Tvář Mr. Arvina zůstala nehybná, ale držení těla ho prozradilo.

„Jestli chcete,“ dodal, „vrátím vám zálohu.“

Nabídka ji šokovala. Podle pravidel blízkovýchodních překupníků

byla záloha nevratná. Mr. Arvin měl větší strach, než se zdálo. Když vykročil směrem k východu, Vivian ho chytila za rukáv.

„Pokud mi označíte místo, kde se manufaktura nachází, můžete si zálohu nechat.“

Přešlápl z nohy na nohu. Vypadal nerozhodně, ale po chvíli váhání se sklonil k mapě a zapíchl prst do obrazovky. V tom okamžiku se amplióny na mešitách rozezněly muezzinovým hlasem. Mr. Arvin se napřímil a rychlým krokem vyšel na ulici. Vivian ho sledovala pohledem. Proplétal se mezi klečícími muži s tváří obrácenou k Mekce a nedal se zadržet voláním k modlitbě. Na prvním nároží skočil do příčné ulice a zmizel jí z očí.

*

Vivian dorazila do hotelu v centru Káhiry krátce předtím, než se v ulicích úplně setmělo. Teprve nyní, v soukromí svého pokoje, měla čas prostudovat označené místo na mapě. Potřebovala najít odpověď na nepřijemnou otázku. Jaký byl důvod jeho strachu?

Zkoumala změť ulic na mapě, ale bez výsledku. Teprve, když si přeložila jejich arabské názvy, překvapeně přimhouřila oči. *Zatraceně*, svráštla čelo. Mr. Arvin měl pravdu. Tahle zakázka byla nad jeho síly. Do těchto kasemat žádný vykradač hrobů dobrovolně nevstoupí.

Otevřela na tabletu chráněnou aplikaci a prozkoumala satelitní mapu. Pohled v reálném čase jí zprostředkovala trojice družic na stacionární orbitě, které tam na žádost generála Schustera přesměrovala vojenská rozvědka. Přepínala mezi obrazem ve viditelném spektru a krátkými radarovými vlnami. GPR – radar pronikající vrstvami hornin – zobrazoval terén kontrastní paletou falešných barev. Stejnou technologii kdysi používali vojáci k hledání podzemních raketových sil nepřítele a fungovalo to docela dobře. Zaostřila do označeného čtverce a spokojeně přikývla. Podzemní chodby byly tam, kde předpokládala. Radar dokonce dokázal rozlišit mezi kryptami nacházejícími se v různých podlažích. V nejhlubší vrstvě ležela jediná

komnata. Přesně tak, jak to popisoval papyrus z jedenáctého století, který stál na počátku jejího pátrání.

Sevřela pěsti vzrušením. Mr. Arvin si zálohu zasloužil, jenže jí to situaci neulehčilo. Původní plán se zhroutil a musela se rozhodnout, jak postupovat dál. Zabubnovala prsty o desku stolu. Existovalo řešení jejího dilematu? Po hodině studia map a dokumentů ho našla. Generál Schuster by její plán rozhodně neschválil, proto se o něm pro jistotu nezmíní. Jinak to nešlo. Pokud chtěla spatřit podzemní dílny Fustatu, musela se tam vypravit sama. Její nadřízený jí dal příležitost a ona musela získat výsledky. Za každou cenu. Neshody minulých měsíců nebyly zapomenuty.

*

Čtvrt roku před setkáním s Mr. Arvinem v Káhiře zírала Vivian z okna své kanceláře v Bostonu. Šedá obloha a déšť prohlubovaly její depresi a hromada patentových přihlášek na stole jí náladu nezlepšila. Odvrátila se od okna a těžce dosedla na židli.

Fakt, že americké tajné služby monitorují přihlášky zaslané patentovému úřadu Spojených států, patří k málo známým skutečnostem. Vivian s tím neměla morální problém. Byla přesvědčena, že vláda má právo pozdržet vydání patentů, pokud souvisejí s utajovanými technologiemi. Na tom nebylo nic nefér a tajné služby si nepotřebovaly hrát na Velkého bratra. Rozvědka i patentový úřad byly součástí stejné byrokratické struktury federální vlády. Vivianina nevole pramenila z jiného zdroje. Pročítání patentů patřilo do její pracovní náplně.

Když před dvěma lety předložila generálu Schusterovi návrh na vytvoření vědecké sekce, netušila, jak hluboko může klesnout. Co tu vlastně dělá? Dva roky strávila tvrdým výcvikem a osvojila si všechno, co potřebovala pro práci v tajných službách. Přesto sedí v této kanceláři a věnuje se nejnudnější činnosti pod sluncem, četbě technicko-právního žargonu. Proč? Pro mlhavý příslib, že bude jednou pracovat na vlastním projektu!

Ať táhne k čertu!

Vstala od stolu a zvedla spis z desky pracovního stolu. Pracovat s papírovými dokumenty bylo starosvětské, ale tlustý fascikl měl větší váhu než datový disk. Doslova. Vsunula NÁVRH ZÁKLADNÍHO VÝZKUMU pod paži a odhodlaně vykročila chodbou. Fakt, že generál zrušil domluvenou schůzku, ji nemohl zadržet. Po měsících čekání se znovu omluvil a ona to nehodlala akceptovat. Chápala, že její nadřízený je zaneprázdněný člověk, na jehož ramenou leží světové krize. Jenže také věděla, že generál si v případě nouze dokáže nějakou krizi vymyslet. Schuster s ní prostě nechtěl mluvit.

Z hlavní chodby zabočila doprava a rozrazila dveře. Se svazkem dokumentů vstoupila do kanceláře první sekretářky.

„Jdu za šéfem,“ sdělila mladé ženě v civilním oděvu. Nenechala se zpomalit hlasitými protesty, místo toho přidala do kroku. Sekretářka natáhla dlaň k nouzovému tlačítku, jenže zasáhla příliš pozdě. Když Vivian otevřela dveře do druhé kanceláře, zámeček v rámu cvakl naprázdno.

Osobní sekretář generála Schustera sledoval její příchod na monitoru. *Sakra!* pomyslela si Vivian. *Moment překvapení je pryč.*

Muž v uniformě se vztyčil za stolem v plné výšce. „Nejste ohlášená,“ řekl stroze. Když Vivian pokračovala v chůzi, poručík položil dlaň na pažbu služební pistole.

„Zůstaňte stát, kde jste.“

„Ani mě nenapadne,“ odsekla. „Mám schůzku se šéfem. Očekávám, že mě přijme.“

„Generál vaši schůzku odložil. Mohu vám nabídnout náhradní termín.“

„Příští měsíc? Děkuji, tím už jsem prošla několikrát.“

Vivian vykročila směrem k pancéřovým dveřím generálovy pracovny, ale sekretář jí svižně zastoupil cestu. Byl o hlavu vyšší a patřil do vyšší váhové kategorie. Měl rychlé reakce, ale nebyl stejně rychlý v myšlení. Vivian mu udělala dva kroky vstříc, a potom ostře změnila směr. Přistoupila k opuštěnému stolu a zmáčkla tlačítko interkomu.

„Donalde, jsem v předpokoji. Potřebuji si s vámi pohovořit. Pokud možno ihned, jinak neručím za vývoj situace.“

Poslední slova byla vyřčena z dobrého důvodu. Sekretář doběhl ke stolu a uchopil Vivian za předloktí. Hravě ji odtáhl doprostřed místnosti a zkroutil jí levici za záda.

V následujícím okamžiku se odehrálo několik událostí zároveň. Ze dveří pracovny vstoupil do předpokoje generál Schuster. Z protilehlého vchodu ve stejném okamžiku vyběhli dva uniformovaní muži s automatickými zbraněmi.

„To je v pořádku,“ zadržel generál příslušníky ochranky. „Vaše asistence není nutná. Postarám se o nápravu.“

Stočil pohled ke dvojici uprostřed místnosti. Sekretář, kterému Vivian uštědřila tři údery do citlivých částí těla srolovaným fasciklem dokumentů, se snažil popadnout dech. Konsternovaně zíral na útlou ženu, na jejíž útok nestačil zareagovat. Vivian zdvihla několik listů z podlahy a změřila si ho nevraživým pohledem.

„Omlouvám se,“ pronesla skřipavým hlasem, který žádnou lítost neobsahoval. „Omlouvám se i vám, Donalde,“ otočila se k nadřízenému. „Nerada vás ruším, ale myslím, že je nejvyšší čas si promluvit.“

Generál otevřel pancéřované dveře pracovny dokořán a řekl: „Máte pravdu, Vivian. Pojdte dál. Jsem vám plně k dispozici.“

Když se těžké dveře zavřely, příslušníci vojenské policie ještě chvíli přešlapovali v předpokoji. Trvalo jim pět vteřin, než zhodnotili taktickou situaci, sklonili zbraně a vrátili se na strážní stanoviště u monitorů.

*

Muž, na jehož ramenou spočívala váha informací o neutěšeném stavu světa, miloval chvíle klidu. Jedna z těch vzácných chvil mu nyní byla odepřena. Co hůř, z Vivian vytryskl proud řeči ihned poté, co usedla do návštěvnického křesla. Nepatrně svrátil obočí.

„...nukleobáze se tvoří v oblacích mezihvězdného plynu stejně snadno jako aminokyseliny. Na každé planetě s kapalnou vodou se z protoplasmatické omáčky může vyvinout život. Je prokázáno, že

chemické reakce probíhají i za nízkých teplot. Stavební jednotky života se koncentrují v nasycených roztocích v puklinách ledu a spojují se do složitějších peptidů. Krystaly minerálů zase dokážou katalyzovat spontánní syntézu RNA z nukleotidů...“

Schuster rezignovaně studoval vystouplé lící kosti spolupracovnice. Poslouchal proslov, ale zároveň se snažil vybavit způsob, jakým Vivian deklasovala jeho ochranu. Poručík obstál na výbornou v mnoha zkouškách, ale ona ho složila jako nováčka.

Ta ženská je schopná. Velmi schopná, pomyslel si. Proč jen mi tak přišerně leze na nervy?

Úvaha ho zaujala. Bylo to kvůli jejímu nakráplému hlasu? Nebo ho odpuzovala shrbená postava a stříbrem prokvetlé vlasy, které jí přidávaly dobrých deset let? Možná za tím stála nemožná volba ošacení... *Ne, ani jedno z toho*, usoudil nakonec. Bylo to její chování. Jednala s ním jako profesorka se studentem prvního semestru na univerzitě.

„...počátky života nejsou nahodilé. Jeho vývoj sleduje přírodní zákony, nezávisle na tom, ve kterém místě vesmíru se zrodil. Z toho vyplývá jediný možný závěr...“

„Vivian,“ potlačil Schuster nevoli. „Vaše úvahy jsou fascinující. Předpokládám však, že jste mi nepřišla vykládat o vzniku života ve vesmíru. Jaký je důvod vaší návštěvy?“

„Není to evidentní?“ sevřela rty a udeřila o stůl svazkem dokumentů. „Zákonitosti vzniku života souvisejí s národní bezpečností! FBI, CIA, NSA... Všechny agentury se zaměřují na protivníky, kritické konkurenty a sousední státy. Pokud je však život ve vesmíru všudypřítomný, je to krátkozraké. Řeknu to jinak... Nedávno NASA uvedla do provozu systém, který sleduje dráhy asteroidů kolem Země. Vláda do něho vložila miliardy, přestože je pravděpodobnost střetu s velkým tělesem nepatrná. Jaká je pravděpodobnost střetu s mimozemskou civilizací? Odpověď neznáme, ale může být větší, než si myslíme! Můžeme tu hrozbu zanedbat? Já tvrdím, že nikoliv!“

Generál Schuster dvakrát po sobě zamrkal a zatvářil se, jako by mu spadla do oka řasa.

„SETI program už jsme měli.“

„Vy mi nechcete rozumět,“ přeskočil jí hlas. „Pasivní příjem signálů z vesmíru je nudný! Aktivní vysílání je zločin! Měli bychom se skrývat a ne dávat svoji existenci ostatním na vědomí! O tom nemluvíme! S veškerou úctou, generále, když jste mě přijímal, hovořil jste o základním výzkumu. Bez něho nedokážou tajné služby fundovaně odhadnout ani to, jestli lidstvu hrozí nebezpečí.“

Generál se zamračil. Neměl rád, když mu někdo připomínal nedodržené sliby. Ovládl se, ale do jeho hlasu pronikl odstín podráždění: „Jistě si uvědomujete, že já i armáda máme důležitější priority než základní výzkum?“

„Vy žertujete, Donalde,“ řekla Vivian suše. „Když v sedmdesátých letech minulého století natočil George Lucas Hvězdné války, nechal obránce Millennium Falcona střílet na imperiální stíhačky manuálními laserovými děly. Se zákluzem!“ vyprskla sarkasticky, ale okamžitě svráстила tvář. „V tu dobu měla armáda na bombardérech B52 plně automatizovaný systém, který nezávisle na obsluze umožňoval vést palbu na deset cílů zároveň. Dovolte, abych vám připomněla, že i možnosti rozvědky závisí na tom, jak vláda investuje do tajného výzkumu. I když pominu NASA, která si v poslední době hraje na mírové dobývání vesmíru, suma prostředků na vojenský výzkum je vyšší než rozpočet ústavu národního zdraví, univerzit a privátního sektoru dohromady!“

„Skutečně?“ řekl Schuster a proti své vůli se usmál.

„Na to vemte jed! Už dva roky jsem přikovaná k počítači. Na světě nemá nikdo lepší přehled o financování vědy, než já.“

„Vaše průprava se začíná vyplácet.“

„Donalde,“ zaskřípala Vivian zuby. „Můj otec pracoval jako zbraňový inženýr u Air Force v Novém Mexiku. Na vojenské základně jsem prožila dětství. Nedávno jsem si přečetla na netu oznámení, že základna vstoupila do aktivní služby. Nemusím vám říkat, že byla plně funkční, už když mi bylo třináct. Já chápu, co je to utajení. Víím, co znamená žít s informacemi, které nikdy nikomu za žádných okolností nemohu sdělit. Přesto jste mi poskytl pouze

základní stupeň prověrky a odsoudil mě k sepisování analýz. Jsem obyčejný byrokrat!“

„Pokud si vzpomínám, Vivian, patří k vašim výsadám experimentovat s novými technologiemi. Často s pozoruhodnými výsledky,“ podotkl Schuster. „Neomezoval jsem vás, i když vaše pokusy hraničily se sebepoškozováním.“ Zavadil pohledem o její stehno překryté šedou sukni. Vivian narovнала páteř a stiskla kolena k sobě. Nápis na stehně vykreslený podkožním polem chemodiod se začal rozplývat. Za několik okamžiků byla pokožka čistá a neposkvrněná.

„Vy máte výjimečně dobrý přehled o technologiích,“ pokračoval generál, „já jsem zase informovaný o rozložení politických sil. Dnešní schůzku s vámi jsem zrušil kvůli rozhovoru s prezidentem. Budete překvapená, ale projednávali jsme i váš návrh. Prezident se s vámi v mnoha bodech shodl.“ Schuster se politicky korektně usmál. „Je samozřejmě méně radikální než vy, ale přislíbil mi prostředky na založení vědecké sekce.“

Vivian zalapala po dechu. Vzpamatovala se rychle.

„Takže mi udělíte operativní prověrku? Jaký bude rozpočet? A co personál?“

„Všechno má svůj čas,“ zarazil ji. „Prověrku třetího stupně vám udělují okamžitě. Uvědomte si však, že nejste zkušený operativec. Žádné divoké akce. Zodpovídat se budete přímo mně. O výši provozního rozpočtu rozhodnu později.“

Schuster se naklonil dopředu a opřel lokty o stůl. Jeho výraz ztvrdl. „I když prezident je nakloněný neortodoxnímu myšlení, rozvědce velím já, Vivian. Personál vám přidělím až poté, kdy mi ukážete výsledky. Vaše teorie jsou zajímavé, ale daleko za hranicemi toho, co považuji za zdravý rozum. Doufám, že jsem se vyjádřil jasně. Pokud nebude váš výzkum přínosný pro národní bezpečnost, nebudu vaši sekci podporovat.“

Generál pátral v její tváři, aby se přesvědčil, jestli jeho slova zanechala dojem. Spokojeně se opřel do křesla. Poprvé, co ji znal, se šedovlasá žena zdržela komentáře.

„Očekávám, že mi do týdne předložíte návrh prvního projektu. Už víte, čím začnete?“

Vivian přikývla. V této otázce měla už dlouho jasno.

*

Pyramidy v Gíze se vypínají na předměstí Káhiry v dosahu autobusů městské dopravy. Od rána až do páté večerní se kolem nich rojí turisté jako ovádi kolem velbloudů. Vivian si pomyslela, že pokud je faraoni vybudovali jako místo nerušeného spánku, jejich plán žalostně selhal. Gíza však nebyla jejím cílem, aktivní vykopávky v Údolí králů prakticky ustaly. Jistá oblast na předměstí Káhiry ji zajímala mnohem víc.

Za soumraku vystoupila na železniční zastávce Tora El-Asmant a pokračovala pěšky podél silnice. V podjezdu dálnice El-Nasr seděla v krytu betonových pilířů, dokud nenastala úplná tma. Potom pokračovala cestou do svahu k útesu nad městem. Světla města zářila po její levé ruce, ale tmavé legíny a plášť hidžábu jí dovolily splynout s pozadím terénu.

Vyhýbala se cestám a prašným stezkám. Znamenalo to, že zakopávala o balvany a jednou si narazila při pádu koleno. Tiše zaklela a zalitovala, že si nevezla brýle se systémem nočního vidění. Jenže to by bylo příliš nápadné. Musela si uchovat důvěryhodnost.

Po patnácti minutách dorazila pod útes. Ve svahu nahoře ležely mezi vrstvami sedimentů vykopávky několika archeologických týmů. Jak si zjistila, první z nich patřily holandskému týmu z Utrechtu, o druhé se dělili Poláci a univerzita v Glasgow. To, že tu pracují Evropané, nebezpečí výpravy nesnížilo. Lupiči a útoky fundamentalistů způsobily, že si archeologové najímali ochranku. Soukromé armády tvořili hlavně vysloužilci Mubarakovy armády a mladí kropicí, kteří získali výcvik sledováním videí na YouTube.

V odlesku světla srpku měsíce volila trasu vzhůru. Pokud se bude držet vyšlapaných stezek, skončí nejspíš s kulkou mezi žebry. Druhou alternativou bylo šplhat mimo stezku, ale to hrozilo pádem.

Ani jedna alternativa ji nelákala. Navíc jí dělalo starosti, jak by to vysvětlila generálu Schusterovi.

Pamatujte si, že nejste zkušený operativec...

Sevrěla čelisti a vyrazila přímo proti svahu. Generál jí samostatnou akci omlátí o hlavu tak jako tak.

Sandály s tenkou podrážkou měly na kamenech slušnou trakci. Díky měkké gumě fungovaly jako vhodná obuv pro skalní výstup. Zachytávala se prsty o rozpukanou skálu a rychle šplhala vzhůru. Hučení automobilů z nedaleké dálnice překrývalo chřestění padajících kamínků.

Převýšení činilo asi padesát metrů, potom se terén vyrovnal a ona dosáhla náhorní plošiny. Po levici spatřila siluety lešení a stanů rýsuujících se proti jasnější obloze města. To musely být holandské vykopávky. Druhé archeologické naleziště leželo víc napravo ukryté ve tmě. Zamířila zlatou střední cestou mezi oběma lokalitami.

Pokračovala vpřed po kolenou, dokud k ní nedolehl tichý hovor strážných a zápach cigaret. Rozeznala kořeněnou vůni. *Labužníci*, ušklíbla se. Přimíchali do tabáku hrst hašiše. Stočila se víc doprava, kde bylo ticho, tma a bezpečí.

Kolena měla celá otačená, ale pocítila hrdost. Šlo to dobře. První samostatná akce a ona se dostala tak daleko! Překlenula volné prostranství a po dvaceti metrech našla mělký příkop. Po jeho dně dokázala pokračovat rychleji. Na nebi svítil jen malý srpek měsíce a noc byla tmavá, takže se odhalení nemusela obávat. Cíl její cesty ležel na dosah.

„Cholera jasna!“

Cinknutí lahve o kámen ji přikovalo k zemi. Někde docela blízko se muž zakuckal kapalinou. Pomalu zalehla na dno příkopu a nechala černý plášť splynout s kamenitou zeminou.

„Na zdrowie!“ zasmál se jeho partner nedaleko. Zvuk polykání doplnilo šplouchnutí kapaliny na dně lahve.

Vivian téměř zapomněla dýchat, dva stíny sedící na kameni na okraji příkopu se nehýbaly. *To nebylo na mě!* uvědomila si. Černý přehoz ji zachránil před prozrazením. Ležela bez pohnutí pár kroků

od dvou pijáků a v duchu chválila výhody hidžábu. Její polština byla chatrná, ale pochopila, že se konverzace točí kolem nedostatku pití a žen.

Za půl hodiny dostala křeč do lýtky, život operativce nebyl peříčko. Už ztrácela trpělivost, když prázdná láhev zasvištěla vzduchem a roztránila se o kameny. Jeden z mužů zanotoval melodii písně. „Sklapni!“ ozval se z dálky anglický výkřik. Holanďané si potrpěli na noční klid. Chlapi zmlkli a klopýtali po planině zpátky do tábora.

Oddechla si. Konečně se mohla pohnout vpřed. Po sto metrech překročila hranici vykopávek a vstoupila do země nikoho. Nyní přicházela nejdůležitější část jejího plánu.

Přikrčeně se pohybovala na pláni nad městem. Výhled z vrcholu vyvýšeniny byl jak z turistického prospektu. V dálce zářily pyramidy v Gíze nasvícené žlutými světly. Torzo Sfingy ležící vedle vypadalo v porovnání s nimi jako miniatura. Výjev rámovaly zářící stupy dálnic, po kterých se pohybovaly proudy automobilů a světly vykrajovaly ze tmy kužely světla. Ještě dál se na severní straně údolí jako zlatý koberec rozkládala Káhira. Pouliční lucerny se chvěly v prohřátém vzduchu, který stoupal z ulic metropole.

Nad hlavou jí zahučelo letadlo směřující k nedalekému vojenskému letišti. Podle zvuku se zorientovala a nechala město za zády. Obešla pár rezavých barier z ostatných drátů a začala stoupat k nejvyššímu bodu náhorní plošiny. Pokud se satelit nemýlil, muselo to být někde tady.

Dva světly ji sevřely do kleští proudem světla tak ostrým, že se na chvíli zapotácela. Zaclonila si oči a zůstala stát. Útěk by byl zbytečný, vojáci se k ní sbíhali ze všech stran. Nejbližší z nich zvedl automatickou zbraň a zaječel několik arabských slov. S bušícím srdcem ho poslechla. Klesla na kolena, dala si ruce v týl a zavřela oči.

Tak to by bylo.

*

Vojáci ji eskortovali k montované budově nedaleko nejvyššího bodu

pahorku. Když se dala do pohybu, světlometry zhasly a náhorní plošina opět utonula ve tmě. Vivian slepě klopýtala v nerovném terénu. Zpozdila se, ale hlaveň samopalu mezi lopatkami ji pobídla k rychlejšímu tempu. Občas na ni zasyčeli nějaký příkaz, ale usoudila, že nejjistější bude mlčet.

Muž sedící v maskovaném přístřešku měl výložky kapitána. Byl zamračený, ale choval se korektně. Vivian na něho upírala zpod hrdžábu vystrašené oči a neřekla ani slovo. Kdykoliv na ni promluvil, zakryla si dlaněmi tvář. Vyslychal ji půl hodiny, než marnou snahu vzdal. Křikl několik povelů na své podřízené. Přivolaní vojáci ji zvedli ze židle a vyhnali ven.

Doprovázeli ji dolů z kopce kolem proláklín, ve kterých spatřila maskované parabolické antény. Když prašná cesta končila náhlým srážem, zatrnulo jí. Jeden z mužů křikl rozkaz a naznačil hlavní zbraně směrem dolů. Na okraji útesu spatřila kovový žebřík. S úlevou sklonila hlavu a začala sestupovat. Po dvaceti metrech ucítila pod nohama pevnou zemi. Stála na okraji asfaltové cesty nějaké lokální silnice. Čekali tam na ni další dva vojáci, kteří ji eskortovali k přistavenému vozu. Vyměnili si několik frází s policisty postávajícími vedle automobilu s majáčkem a ti jim s úctou zasalutovali. Pohlédla do tváře vojáků a vyčetla v nich úlevu. Byli rádi, že se jí zbavili. Nyní představovala problém pro někoho jiného.

Cesta policejním vozem netrvala dlouho. Po deseti minutách ji vyložili na stanici. Teprve když za Vivian zapadly mříže cely, s konečnou platností pochopila, že noční vycházka skončila jinak, než plánovala. Rozhlédla se kolem. V sousední zamřížované cele bylo několik zarostlých mužů, ale v té, kam ji posadili, jí dělala společnost jen jedna žena v burce.

Ti blbci! Oni mě snad považují za Egyptanku!

S tímhle její plán nepočítal. Pokud se chtěla z nezáviděníhodné situace dostat, musela něco podniknout. Dřív, než se ztratí v propadlišti egyptské justice. Rozhodla se všechno vsadit na prověřenou kartu.

„Hej! Pusťte mě ven! Já jsem Američanka!“ zakřičela anglicky

a zacloumala mřížemi. Když vyšel do chodby strážný, shrnula si z hlavy šátek hidžábu. „Pusťte mě ven! Chci hovořit se svým právníkem!“

„Američanka?“ řekl překvapeně a prohlížel si její vyschlou tvář a stříbrem prokvetlé vlasy.

„Ano, Američanka! Mám diplomatickou imunitu!“

Rychlost, s jakou ji vytáhli z cely, svědčila, že vzali její hrozbu diplomatickým konfliktem vážně. Ve vyšetřovně na ni čekali dva muži v kvádrech západního střihu. Beze slova ji odvezli do ponurého komplexu o pár ulic dál. Když vyesdla z auta, spatřila na fasádě budovy znak orla držícího v pařátech hada. Na pozadí znaku se klikatil blesk. Její znalost arabštiny byla povrchní, ale věděla, co nápis znamená. Bylo to motto Al Mukhabaratu, ústředí egyptské tajné policie. Sklonila hlavu, aby zakryla výraz tváře. Než vešla, její poslední myšlenka patřila generálu Schusterovi.

*

Vyšetřovatel byl jiná třída, než velitel vojenského stanoviště. Během první hodiny výslechu si získal její profesionální uznání. Pokud mohla soudit, kopíroval instruktážní materiály CIA. Nepoužíval hrozby ani násilí. Jen krok za krokem analyzoval její výpověď a systematicky ji vyvracel.

„Takže vy jste archeoložka,“ poznamenal asi popáté.

„Ano,“ přisvědčila. „Z katedry klasiky na Harvardově univerzitě.“

„Jistě, jistě,“ přikývl neutrálně. „Víte, domníval jsem se, že archeologové pracují za denního světla. Můžete mi vysvětlit, jak jste se ocitla tak pozdě na vrcholu útesu?“

Vivian si upravila vlasy a snaživě zamrkala.

„Byla jsem navštívit kolegy na blízkých vykopávkách. Pracují na zajímavém projektu z prvního tisíciletí před Kristem. Víte, já se specializuji na biblické dějiny a chtěla jsem nález vidět na vlastní oči. Cestou jsem musela ztratit orientaci a minout jejich tábor.“

„Aha!“ pokýval plukovník v civilu hlavou a nedal najevo, že ho její

trapná koketerie irituje. Nenáviděl západní ženy, Američanky především. Myslela si snad, že ho okouzlí a půjde jí na ruku? Kráva!

„Proto jste se ocitla v místě radarové stanice.“

„Ano. Velice se omlouvám, neměla jsem tušení, že jsou poblíž vojenské instalace.“

„Pochopitelně,“ řeka vyšetřovatel vzorovou angličtinou. Vivian usoudila, že musel strávit několik let v USA. Ten chlapík nebyl začátečník. „Jinak byste se nepotulovala sama uprostřed noci po pahorku nedaleko vojenského letiště,“ přikývl. „Říkala jste, že jste z oddělení antropologie na Stanfordu?“

„Z katedry klasiky,“ povzdechla si unaveně. „Oddělení archeologie na Harvardově univerzitě.“

„Ano, promiňte, na Harvardově univerzitě... A šla jste navštívit své kolegy výzkumníky... V kterém táboře? Holanďany nebo Poláky?“

„Vlastně jsem si chtěla promluvit s oběma týmy.“

„To je prozíravé, doktorko Hallová. Když už jste vážila tak dlouhou cestu hromadnou dopravou, a pak pěšky pod dálnicí... Určitě bylo rozumné promluvit si se všemi. Můžete mi prozradit, za koho jste konkrétně chtěla navštívit? Znímá řadu archeologů z místních vykopávek, ale nikdo se nezmínil, že očekává hosta.“

Vyšetřovatel na ni upřel hnědé oči a vyčkával. Vivian stiskla rty. Věděla, že když se alibi obžalovaných drolí, je pro ně dlouhé ticho nesnesitelné. Podle instruktážních materiálů nastala chvíle, kdy ji měl vyslyšající nechat podusit ve vlastní šťávě, dokud nezměkne. Rozhodla se mu udělat radost.

„Vlastně...“ začala váhavě, „jsem nešla navštívit žádného konkrétního kolegu. Byla jsem zvědavá na vykopávky. Chtěla jsem si jejich nález prohlédnout, ale přítomnost archeologů nebyla nezbytná. Chápete, jak to myslím?“

Zavrtěl hlavou. „Ne. To opravdu nevím.“

Vivian zaváhala a s povzdechem pokračovala. „Chtěla jsem prostě nahlédnout konkurenci pod pokličku. Vědecká konkurence v archeologii je tvrdá. Nechtěla jsem, aby mě kolegové na konferenci překvapili.“

„Aha,“ usmál se vyšetřovatel ironicky. „To vysvětluje, proč jste se plahočila pustinou a riskovala, že vás postřelí některý z najatých strážců.“

Pokřčila rameny, jako by chtěla říct: *Co vy víte o nelítostném světě vědy?*

„Abychom to shrnuli: Vy tvrdíte, že jste minula oba tábory archeologů a zabloudila jste směrem k vrcholu pahorku, odkud je skvělý výhled na leteckou základnu egyptské armády. Uprostřed noci. Sama. Oblečená do tradičního obleku arabských žen, hidžábu,“ potrásl hlavou. „Řekněte mi, nebyl výstup v noci skalní stěnou pro šedesátiletou profesorku archeologie namáhavý?“

„No dovolte,“ ohradila se. „Do šedesátky mi ještě pár let chybí.“

„Pardon,“ zatvářil se omluvně. „Nechtěl jsem se vás dotknout, ale vzhledem k tomu, že vám doklady ukradli v hotelu, neznám ani váš věk. K tomu se ještě dostaneme... Můžete mi mezitím vysvětlit, jak je možné, že personální oddělení Harvardovy univerzity nemá doktorku Hallovou na seznamu svých pracovníků? Díky časovému posuvu na východním pobřeží USA jsem stačil odeslat dotaz během úředních hodin. Víte, univerzita má špatné zkušenosti s různými podvodníky, kteří zneužívají její jméno ke svému prospěchu. Takže mi poslali promptní odpověď.“

Vítězoslavně se na ni usmál. Podle manuálu se ocitl blízko bodu zlomu.

„Proč nemají moje jméno na seznamu?“ pokrčila rameny. „Jak to mám vědět? Normální omyl? Byrokratický bordel? Takové věci se stávají i v Americe.“

Úder dlaní ji zasáhl takovou silou, že zavravorala a spadla ze židle. Dopadla na kolena a lokty, ale to nebylo nic proti bolesti na tváři. Bezděčně jí vytryskly slzy. Manuál CIA na tomto místě skončil.

„Tohle není Amerika, čubko,“ zasyčel. „Ty si myslíš, že nepoznám špióna? Nikdo tě nezná, žádná Mrs. Hallová v posledním měsíci do Egypta nepřiletěla. Na tohle máme v Egyptě důkladné záznamy...“

Vivian ucítila chuť krve v ústech. Teplý proud crčel i z jejího nosu.

Měla by zůstat ležet, jenže přirozená vzpurnost jí to nedovolila. Namáhavě se zvedla ze země a dosedla zpět na židli.

Vyšetřovatel ji se zájmem sledoval. Rudé šmouhy na tváři nedokázaly zakrýt Vivianiny emoce. Mezi chuchvalci rozčuchaných vlasů spatřil nenávistný pohled. Vrátil jí spokojený úsměv a několikrát se zhoupl na židli. Potom se natáhl ke stolu a nabídl jí krabici s papírovými kapesníčky. Chvilí nechávala kapat krev na černý hidžáb, ale potom zdráhavě uchopila nabízený ubrousek.

Mírný náklon jeho těla ho prozradil. Když máchl levačkou, byla připravená. Na poslední chvíli se zaklonila a dlaň minula cíl. Její tvrdé čelo zasáhly pouze poslední články jeho prstů a plukovník vykřikl bolestí. Sevřel si pohmožděné prsty v pravé dlani a ze rtů mu vytryskl proud arabských kleteb. Chvilí supěl bolestí a potom na ni plívl.

„Stráže,“ rozkopl dveře kanceláře nohou. Dvojice mužů přiběhla téměř okamžitě.

„Hoďte ji na trojku,“ přikázal jim. „Víte, co máte dělat! Dávejte na ni pozor, a až uslyšíte volání o pomoc, dejte mi vědět. Vyzvednu si ji osobně. Dejte jim dost času, ale ani o chvíli déle! Ručíte mi za to, že bude schopná výslechu!“

Strážní potvrdili příjem rozkazu a vyvláčeli Vivian do chodby.

„Však ty změkneš!“ křikl za ní bledý bolestí a pustil si na pohmožděné prsty proud chladné vody nad umyvadlem. Pomyšlení na její nejbližší budoucnost mu trochu spravilo náladu.

Dvojice strážných hnala vězeňkyni před sebou kopanci. V temném koridoru postřehla koutkem oka výzdobu kamenných stěn a rozbušilo se jí srdce. Do chodby ústily v malých rozestupech dveře se zamřížovanými kukátkami. Před jedněmi z nich strážní zastavili a zachrastili klíči. Jeden z nich cosi poznamenal a jeho kolega se rozchechtal. Věděli, k čemu cela číslo tři slouží.

*

Když jí strčili dovnitř a zabouchli dveře, Vivian se rozhlédla kolem. U stropu svítila jediná žárovka a zalávala čtyři palandy mdlým

světlem. Kromě patrových postelí tu byla už jen zapáchající plechová mísa s výkaly. Nečekala luxus, ale tohle jí otrásl.

Ucítila na sobě pohledy spoluvězňů. Byli tři. Nejstaršímu z nich mohlo být kolem třicítky. Měl pronikavé oči a zvedl se z palandy jako první. Zbylí dva ho následovali v závěsu a dychtivě se zubili. Stav jejich chrupu nedával egyptskému vězeňskému systému dobrou vizitku. Vivian zalapala po vzduchu. Jejich tělesný pach byl tak silný, že ji donutil ustoupit.

Rozložitý kápo vyštěkl příkaz. Jeho dva společníci se mu neochotně podrobili a ustoupili o krok zpět. Jejich pohledy však stále ohmátávaly Vivianin hidžáb.

Alfa samec, vůdce smečky, usoudila. Má právo první noci, nebo jak se tomu tady říká.

Rozložitý chlapík postřehl její šedé vlasy a rozmrzele zavrčel. Vězení ho však odnaučilo vybíravosti. V posledních letech neměl mnoho příležitostí potěšit se s měkkým ženským tělem. Rozvázal šňůrku kalhot a spustil špinavou tkaninu k podlaze. Když překročil srolované kalhoty, Vivian spatřila, že je mohutný i v jiných partiích než v ramenou. Nevěděla, že couvá, dokud zády nenarazila do dveří kobky. Tupý zvuk doprovodilo tlumené uchechtnutí strážných zvenku.

Kontrolují situaci z bezpečí, blesklo jí hlavou. Svině!

Zachvěla se. Alfa samec pronesl několik arabských slov. Zněly vlídně, téměř konejšivě. Možná jí říkal, že když mu podrží, neublíží jí. Na jinou ženu by to snad účinkovalo, i ona pocítila touhu se vzdát a mít to rychle za sebou. Když k ní však napřáhl ruku, prosmýkla se mu pod levou paží. Překvapila ho svou rychlostí. Trvalo pár okamžiků, než se zorientoval. Pohlédl do jejich hrůzou rozšířených zorniček s uznáním. Zatímco se jí snažil odříznout cestu, znovu na ni promluvil. Tentokrát hlas obsahoval výhrůžku, jeho trpělivost měla své meze.

Byl připravený, ale stejně ho oklamala. Naznačila výpad levou stranou a vrhla se opačným směrem. Unikla jeho dlani tak těsně, že stačil zachytit hidžáb. V tiché cele zaznělo praskání tkaniny. Znovu se obrátil k ní a zazubil se. Ta hra ho začala bavit.

Klamný manévr už potřetí nemohl vyjít. Cela byla stísněná a nedávala jí prostor k úhybům. Kápo byl mohutný muž, ale to neznamenalo, že byl neohrabaný. Podle úsporných pohybů poznala, že prošel školou věžeňských rvaček. Protože dokázal přežít, měl na vysvědčení výbornou. Když se pokusila prosmýknout kolem, zareagoval včas. Uchopil cíp hidžábu a přitáhl ji k sobě.

Vivian se roztrásla kolena. Slabší soupeř může porazit silnějšího jen díky momentu překvapení a útěku do bezpečí. Zoufale se rozhlédla po malém prostoru cely. Její gesto vyvolalo u spoluvězňů výbuch smíchu. Oči mužů v pozadí neobsahovaly slitování, jen touhu. Čekali na svou příležitost a věděli, že na ně brzo přijde řada.

Kápo jediným trhnutím rozpáral černý plášť hidžábu. Udělal to takovou silou, že ji odhodil ke dveřím. Stála před nimi v přiléhavém trikotu a připadala si nahá. Když se připravovala k noční akci, zvolila oděv uvážlivě, ale tohle nedomyslela. Upnutá kombinéza z uhlíkových vláken měla mnohé výhody, jenže zvýrazňovala její postavu, boky i ňadra. To nemohla potřebovat.

Oba sekundanti zaječeli a začali skandovat obscenity v arabštině jako na fotbalovém zápase. V jiné chvíli a v jiném okamžiku života by jí to mohlo lichotit. Věděla, že na svůj věk nemá špatnou postavu. Její libido však pomaslo před patnácti lety a poslední vztah s mužem ukončila ještě řadu let před tím. Svůj přístup k sexu nehodlala korigovat pro potěšení spoluvězňů ani vyšetřovatele.

To rozhodně ne!

Kápo k ní pomalu přistoupil. Jeho houpavá chůze připomínala sebestíjné pohyby žraloka, který pluje k bezmocné kořisti. Jenže tahle kořist nebyla paralyzovaná. Když položil dlaň na její ňadro, vyrazila pravici. Byl to dobrý úder plochou dlaní vzhůru. Zápěstní kost mířila přímo na kořen jeho nosu. Za normálních okolností by taková rána dokázala zlomit nosní kůstky a vyřadit protivníka z boje. Muž však zachytil úder předloktím a rána ztratila razanci. Přesto mu zvrátila hlavu dozadu a přinutila ho ustoupit.

Zařval bolestí. Z jeho očí vytryskly slzy a několik okamžiků si mnul naražený nos. Když na ni opět pohlédl, nebyla v jeho očích ani

stopa po předchozí shovívavosti. Vivian se otrásla. Její situace se nevyvíjela dobře.

Několika krátkými rozkazy povolal kápo své společníky. Stála v koutě jako ovce a čelila koordinovanému útoku tří šelem. Ustoupit nebylo kam. Obklíčili ji ze všech stran a zatahovali síť. Pokusila se jim vysmeknout, ale hravě ji zachytili. Bylo vidět, že mají s tímhle typem lovu zkušenosti. Povalili ji na zem a přes zuřivý odpor ji obrátili tváří vzhůru. Kápo na ni obkročmo nasedl a položil levici na její krk. Ucítla, že se dusí. Nechtěl ji uškrtnit, jen zlomit její odpor. Kopala a škrábala, nebylo to však nic platné. Jeden z jeho společníků jí znehybnil nohy, druhý zachytil obě zápěstí a svou vahou je přitiskl k betonové podlaze za její hlavou. Nyní pod nimi ležela bezmocná.

Se vzrušeným dýcháním se z ní kápo pokusil stáhnout přiléhavou kombinézu. Nepodařilo se mu to. Zařval vzteky a udeřil ji do žeber. Jedna z výhod zvoleného ošacení byla, že uhlíková kombinéza měla ukryté trhací zipy, které se daly jen těžko nalézt. Muž po chvíli svou snahu vzdal a pokusil se tkaninu servat silou. Nejdřív jen jednou rukou, potom oběma. I když dokázal sevřít hladkou tkaninu do pěsti, nepodařilo se mu ji roztrhnout. Zmítal Vivian jako hadrovou loutkou, ale uhlíkové vlákno se mu nepoddalo.

Nebyl hloupý. Když mu tkanina vyklouzla ze sevření, změnil taktiku. Vnikl prsty pod přiléhavý okraj rukávu a zatahl. Látku se jí zaryla do předloktí. Použil sílu, která jí téměř zlomila zápěstí, ale tkanina držela. Kápo nevěděl, že uhlíkové vlákno patří k nejpevnějším materiálům vyvinutým v laboratořích NASA, ale rychle poznal, že tímto způsobem se jí na kůži nedostane. Musel najít jiné řešení.

Nejdřív se zmítala, snažila se ho kousnout, ale se znehybněnými končetinami neměla šanci. Stisk na krku zesílil a Vivian začal rychle docházet kyslík. Svíral jí ještě dlouhých deset vteřin, než ochabla. Teprve potom povolil sevření a spokojeně naslouchal přerývanému sípání se kterým si snažila naplnit plíce. Mlha a mžítka před očima pomalu mizely.

Naklonil se k ní a s úšklebkem pronesl několik slov. Nerozuměla

mu, ale přikývla. Bylo jasné, co chce. Věděla, co musí udělat, aby se vyhnula další výchovné lekci. Povolila svaly paží a poddala se. S uspokojením sledoval její reakci a nadlehčil se, takže se mohla konečně nadechnout do hrudníku.

S prsty kolem jejího hrdla pronesl několik varovných slov. Zachytila v nich otazník. Vivian kývla dolů a naznačila pohledem směr. Podle jejího pokynu hmatal po kombinéze, ale potom frustrovaně vzhlédl. Pokrčila rameny a pokynula vzhůru k jeho společníkovi. Zakývala lokty paží. Pochopil a přikázal partákovi, aby uvolnil sevření. Vivian vymanila zápěstí z úchytu a položila ruce podél boků. Pokusila se pozvednout. Šlo to. Pohlédla kápo do očí a otevřela ústa. Ze rtů jí vyšlo jen tiché sípání. Zkusila to znovu, sotva slyšitelně. Dychtivě se naklonil blíž.

Ted!

Vivian se vzepřela na loktech a udeřila ho čelem do nosu. Tentokrát ho zasáhla plnou silou. Kápo se vztyčil s tváří zborcenou krví. Z nosu vytryskl proud horké tekutiny. Chaoticky kmitající bulvy se vyvrátily vzhůru tak, že spatřila jejich bělmo. Vivian věděla, co to znamená. Měla o protivníka méně. Kápo upadl dozadu na svého společníka a ona využila situace. Kopnutím si osvobodila kotníky a skulila se stranou. Postavila se na nohy dřív, než zbylí dva soupeři stačili zareagovat.

Zaútočila na toho, který se vztyčil jako první. Teprve nyní jim ukázala, jakou rychlostí se dokáže pohybovat, když je to nezbytné. Kopanec do rozkroku podlomil protivníkovi kolena. Muž zaúpěl a snažil se ovládnout pomalu kulminující bolest. Máchl pěstí, ale couvla z jeho dosahu. Jeho společník se zasmál. Ještě nepochopil vážnost situace.

Chvilé zaváhání jí stačila. Vivian se obrátila a špičkou nohy kopl smíška do ohryzku. Rozlomila mu chrupavky hrtanu a rozdrtila dýchačí trubici. Tři vteřiny se potácel s děsivým sípáním, než ho zradila kolena a on upadl tváří přímo do mísy s výkaly. Bublání zevnitř plechové nádoby se ozývalo pět vteřin, a pak utichlo.

Vivian se obrátila na patě a postavila se vstříc poslednímu pro-

tivníkovi. Byl stále paralyzovaný kopem do varlat, ale už mu docházelo, co se děje. Věděl, že je sám a jeho druhové ho v boji nepodpoří. Ustupoval a pořád nechápal, co způsobilo nečekaný zvrát situace. Nevěděl, proč se role tak rychle obrátily, ale zvažoval šance v boji. Jeho soupeřka byla o hlavu menší a subtilní. Podle všech předpokladů měl tenhle zápas vyhrát. V kterékoliv jiné situaci by o tom nepochyboval. Jenže jeho sebevědomí nahlodával fakt, že na vlastní oči viděl, jak ta čarodějnice jediným úderem vyřídila dva zkušené rváče.

Viděl, že mu vykročila vstříc. Její zorničky svítily v šeru jako oči kočkovité šelmy. Pokusil se o výpad. Svůj nejoblíbenější, léty prověřený. Napřáhl pravačkou a potom vedl úder z přední nohy levicí. Překvapil ji, ale stačila se vyhnout. Pokračoval v útoku a sevřel její krk do kravaty. *Konečně ji dostanu*, pomyslel si. Jenže v rychlém sledu dostal úder loktem na solar a její pata mu rozdrtila nárt. Zavyl bolestí, ale nepustil. Vivian nahmatala prsty jeho sevřené pěsti, vybrala ten nejslabší a odpáčila malíček. Prst se s hlasitým prasknutím kosti zlomil.

Pustil ji a odskočil. Kroužila kolem něj a nevypadalo to, že má strach. Vykopl vpřed ve snaze rozdrtit jí holeň. Odměnou mu byl úder do žeber. Ustoupila z jeho dosahu rychlostí, která mu neumožnila ránu vrátit. Zalupal po dechu, ale než se vzpamatoval, prošlápla mu ze strany koleno. Vazy zachroupaly a ostrá bolest ho přinutila klesnout na všechny čtyři. Jeho úvahám byl konec. Stavovská hrdost věžeňského rváče se vypařila. Inkasoval kopanec do žeber a zakňučel jako zmlácený pes. Nebyl schopen se bránit, jen ustupoval po čtyřech do kouta.

„Pomoc!“ vykřikl. Jeho výkřik zadusil kopanec do tváře. Ze rtů mu vytekla čůrek krvavých slin. Skulil se stranou, ale stále se vytrvale plazil ke dveřím. Viděl, že se žena opět přibližuje. Svésila paže, už se nekryla. Už pro ni nebyl rovnocenným soupeřem. Ucítit pramének teplé moči na stehně, když mu hrůzou povolily svaly. Nevěděl, jak, ale po čtyřech dokázal doběhnout ke dveřím.

„Strážný!“ zavyl a mlátil zakrvácenou pěstí do oceli. „Pomóóó!“

Vivian se stále přibližovala. Viděl jí na očích, že se chystá znovu udeřit, a rozplakal se jako děčko. Šmouhy krve pokrývaly celou vnitřní stranu dveří, jak zoufale šmátral po chladném kovu.

Když se dveře nakonec otevřely, vězeň vypadl do chodby vojákům k nohám. Strážní překvapeně ustoupili. Pohled do cely byl příšerný, ale víc než tři nehybná těla je vyděsil výraz Vivianiných očí. Splnili zadání do puntíku a otevřeli až při volání o pomoc, ale něco jim říkalo, že plukovník nebude s výsledkem spokojen.

*

Obrysy místnosti měnily tvar a úhly. Ohýbaly se a protahovaly, jako by byly z gumy. Vydechla a vzduch proudící z plic zněl v jejích uších jako vichr tornáda. Vivian si uvědomila, že jí z koutku úst kanou sliny. Pokusila se je utřít cípem rozervaného hidžábu, ale štouchla si tkaninou do oka.

Vzpomněla si, že uplynulou hodinu strávila v euforii a předtím dvě hodiny pláčem. Zasmála se nahlas a pohlédla přímo do oka kamery. Drogy, které jí vpíchl do žíly, měly mít jiný účinek. Touhle dobou měla křičet hrůzou z psychedelických halucinací. Měla jim slíbit cokoli, jen aby jí dali protilátku.

Nahmatala prstem pastilku voperovanou pod paží a stlačila ji proti žeburu. Ucítla nepatrné puknutí. Koncentrát enzymu P450 se vyřinul do krevního oběhu. Pocítila teplo v žilách, jak krev roznášela izoformy oxidáz typu 2D6 a 3A4 do celého těla. Napila se vody z misky, rozepnula skrytý zip a vymočila se do misky. Potřebovala se zbavit zplodin metabolismu. Věděla, že i některé metabolity drog jsou aktivní látky. Když dokončila úkon, ozvalo se otevírání dveří.

Zaclonila si oči. Kvůli rozšířeným zorničkám ji oslnilo i slabé světlo pronikající do cely z chodby. Lékař se nad ní naklonil a zkontroloval puls.

„Jste připravena vypovídat?“

Teprve, když promluvil, poznala, že za lékařem vstoupil do cely i vyšetřovatel.

„Co jste hledala u vojenských instalací?“ vyštěkl. „Pro koho pracujete? Kdo vás tam poslal?“

„Nikdo mě tam neposlal,“ zakomíhala se na židli a skřehotavě se uchechtla. Lékař ji zachytil, aby nespada na zem. „Chtěla jsem navštívit archeologické vy...kopávky. Už jsem vám říkala, že pracuji na Harvardově univerzitě...“

Vyšetřovatelův pohled ztvrdl. Vztekle se otočil k lékaři a štěkl: „Dal jste jí dostatečnou dávku? Říkal jste, že se přede mnou bude plazit.“

„Dal jsem jí víc než ostatním. Kdybych jí vpíchl ještě víc, její srdce to nevydrží. Chcete to riskovat?“ zeptal se doktor. „Receptory v mozku mají individuální odezvu, ale tlak a puls naznačují, že dávka je dostatečná. Další aplikace může přivodit oběhový kolaps. To si na triko nevezmu.“

„Jste neschopný břídil!“ zasyčel vyšetřovatel.

Vivian konverzaci nerozuměla, ale zdála se jí nesmírně zábavná. Zaklonila hlavu a hlasitě se rozesmála. Potom se její emoce skokově změnily. Z nějakého důvodu jí vyhrkly z očí slzy a rozplakala se.

„Podívejte se na ni,“ pokrčil rameny lékař. „Reakce na haluciny se nedá odhadnout. Dávka může mít různé výsledky i u té samé pokusné osoby. Záleží na metabolismu, psychickém rozpoložení... Dejte jí víc času, třeba to ještě zabere.“ Lékař pustil Vivianino zápěstí a ušklíbl se. „A jestli ne, máte ještě další možnosti prověřené praxí. Jen vyžadují víc trpělivosti.“

Když se dveře hlučně zabouchly, Vivian sebou trhla. Její mozek pohltila vlna euforie. Oxidázy redukovaly hladinu halucinogenů v krvi a v uplynulých hodinách se už vyplakala z hrůzy po pokusu o znásilnění. Věděla, že někteří psychologové doporučují psychedelika jako součást terapie. Vlastně by měla vyšetřovateli poděkovat. Nyní si začala připadat zajímavě. Uvědomila si, že takhle sjetá byla naposledy v osmnácti, když překrystalizovala ve školní laboratoři extázi. Tenhle výslech se jí začal docela zamlouvat.

*

Krok, druhý, třetí. Zeď. Obrátka. Krok, druhý, třetí. Protilehlá stěna.

Na samotce byla už šestý den. Byla tak unavená, že se sotva ploužila. Měla dovoleno sedět deset minut, dalších deset minut musela chodit. Rutina byla přerušena jen jídlem. I těch pár soust musela sníst vestoje.

Po neúspěchu s halucinogeny zkoušeli novou metodu. Odpírání spánku. Věděla, že po čtyřech dnech nucené bdělosti se zlomí každý, ale ona se pořád držela. Musela se usmát, když si vybavila, jak byl plukovník při poslední návštěvě sinalý vzteky.

Krok, druhý, třetí. Zeď. Obrátka. Krok, druhý, třetí. Protilehlá stěna. V každou denní i noční hodinu ji sledovala dvojice strážných. Jejich úkol byl zasáhnout, kdykoliv zamhouřila oči. Měli připravené obušky, jenže ji nikdy nenachytali. Začínali z toho být pořádně rozladění.

Vaše metody hraničí se sebepoškozováním, připomněla si Schusterova slova. Měl pravdu. Jenže bez elektrod v mozku by s ní byl konec.

Hodiny na stěně jí prozradily, že je čas na desetiminutovou pauzu. Usedla na palandu tváří směrem ke špehýrce dveří. Strážní i kamery ji bedlivě sledovali. Seděla v klidu, oči do široka otevřené.

Tentokrát pravá hemisféra, usoudila.

Ucítila, jak se pravá polovina mozku propadá do očištného spánku. Elektrody v mozku udržovaly levou část aktivní a s ní i bdělé funkce. Kdyby chtěla, dokázala by spát i za chůze, jen by při tom nepříjemně napadala na jednu nohu.

Občas jí přišlo jejího vyšetřovatele líto. Zítra od ní bude očekávat přiznání. Chudák. Nevěděl, že studovala mořskou biologii a zaujala ji schopnost delfínů spát jen polovinou mozku. Nehrála s ním férovou hru.

Jenže ten hajzl si o to říkal.

*

Plukovník si vzal na její zpověď nové kvádro. Bylo o odstín tmavší

než to předchozí a proti černí tkaniny se odrazil jeho bledý obličej. Působil dojmem, že se v posledním týdnu vyspal méně než vyšetřovaná.

Prohlédl si její tvář. Kromě několika starých modřin vypadala vyrovnaně, téměř spokojeně. Zaskřípal zuby. Za celou svou kariéru se s ničím podobným nesetkal. Vězením už začaly kolovat fámy o čarodějnici, která vzdorovala všem jeho metodám. Snažil se ovládnout poskakování pravého kolena, ale vydržel to jen několik minut. Obviněná ho stále bez pohnutí sledovala široce otevřenými očima.

Jak je to možné? Po týdnu spánkové deprivace přece musí být na dně!

Vivian pozorovala jeho nervózní tik. „Trpíte syndromem neklidných nohou?“ zeptala se účastně.

Ovládl se jen s maximálním vypětím. Tenhle případ mu měl přinést uznání nadřízených. Zadržel špiónku a pokořil nepřátele revoluce! Deset let mu trvalo, než se vypracoval do ústředí Al Mukhabaratu a teď se mu kolegové posmívají za zády. Jemu, který si úspěch zasloužil tvrdou prací! Začínal mít pocit, že se mu případ vymyká z rukou. Měla být znásilněná a psychicky pokořená. Měla mu líbat boty jako lidská troska. Místo toho se zajímala o jeho tik! Pomalu začínal věřit tomu, co se povídalo mezi strážnými. Ta žena byla čarodějnice.

Nervózním pohybem si uvolnil kravatu a vstal od stolu. Ne, takhle to dál nejde. Nemohl se vzdát! Jako služebník vlasti musel vymýtít nákazu Západu. Teď nebyl čas na pochybnosti a slabost. Sundal si sako a pověsil ho na opěradlo židle. Pomalu si vykasal rukávy košile.

V téhle branži se nedá nikomu důvěřovat! Co člověk neudělá sám...

Vivian sledovala účelné pohyby vyšetřovatele, ale chvění prstů při rozepínání manžetových knoflíků ho zradilo. Trvalo to dlouhých deset dnů, ale blížil se k bodu zlomu. Spatřila, že ze skříně vytáhl půlmetrovou bambusovou tyč. Potom začal kroužit kolem její židle. Začal širokým obloukem, ale pomalu se přibližoval.

„Dívejte se dopředu!“ vyštěkl příkaz.

Poslechla, ale dál sledovala jeho pohyby v odrazu okenní tabule.

„Stále trváte na tom, že jste archeoložka?“

„Pochopitelně.“

Rána následovala okamžitě. Udeřil ji zezadu do krku. Bylo to lehké švihnutí, ale tenká bambusová hůlka pronikla kůží. Cítila, že jí za okraj potrhaného hidžábu stéká teplý pramének.

„Dívejte se dopředu!“ přikázal. Obešel mlčky dvě kolečka, než zformuloval další větu.

„Ty vězně vám připíšu na vrub. Mohl bych vás obžalovat z dvojnásobné vraždy a těžkého ublížení na zdraví.“

„Oni si začali,“ odsekla.

Švihl zápěstím a rána jí zasáhla čelo. „Mluvte, jen když budete vyžvána.“

Bambus pálil jako čert. Oči se jí naplnily slzami a nahrbila se.

„Sedte vzpřímeně,“ vyštěkl rozkaz.

Podvědomě nastavila další ráně ruce a zachytila ji. Odměnou jí byla palčivá bolest obou předloktí.

„Seď, ty čubko,“ zařval. „Kde si myslíš, že seš? Tohle není Amerika, aby ses dovolávala právníků. Tady se budeš zodpovídat bohu! To znamená mně!“

Pozvedla tvář vzhůru a vyslala k němu pohled plný vzdoru. Uviděla jeho chvějící se rty a oči podlité krví. Bytostně ji nenáviděl a toužil ji zničit. Dívala se mu přímo do očí, což ho rozlítlo na nejvyšší míru. Na to nebyl zvyklý. Žádná z jeho obětí si mu nedovolila vzdorovat. Nikdo! Vivian se usmála. Nebyl to vlídný úsměv, obsahoval výraz převahy.

„Ty... Co si to dovoluješ?“ zafuněl a ze rtů mu vylétla sprška slin. Vířily v pruzích slunečního světla dopadajících do místnosti oknem. Plukovník se rozechvěl a sevřel pěsti.

Bod zlomu, usoudila. Teď nastala ta správná chvíle. Už změkl.

Když bambusová hůlka mířila k její tváři, Vivian už na židli neseděla. Vyhnula se ráně a oběma dlaněmi zachytila jeho předloktí. Nedokázal pochopit, jak to dokázala, ale stála vedle něj. Jejich pohledy se zkrížily v bezprostřední blízkosti a on spatřil černé zorničky. Výraz její tváře ho vyděsil. V tom okamžiku si vzpomněl na dvě mrtvoly v cele a hromotluka, který plakal jako dítě. Hrůza ho

zasáhla nečekaně a naplno. Blesklo mu hlavou, že neměl s čarodějnicí zůstat v místnosti o samotě. Protože věděl, že z jejího sevření neunikne.

Vivian zaryla zuby do jeho předloktí a skousla vši silou.

Bolest mu pronikla do celého těla. Uvědomil si, že křičí strachem. Vláčel ji za sebou po místnosti, ale nedokázal ji setřást. Cítil, jak její zuby pronikají hlouběji do masa. Hůlka mu vypadla z dlaně, snažil se ji odervat za vlasy, ale zakousla se jako buldok.

„Stráže! Stráže!“ zaječel fistulí, která mu v panice vytryskla ze sevřeného hrdla. Zdvihl útlou ženu ze země a táhl ji s sebou ke dveřím. Připadalo mu jako věčnost, než se dveře otevřely a dovnitř vpadli tři muži. Vrhli se k nim s obušky, ale vězeňkyně povolila a hbitě se schoulila do kouta. Cestou strhla ze židle plukovníkovo sako a obtočila si ho kolem hlavy.

Strážní se činili a obušky svištěly vzduchem. Ve úzkém výklenku mezi rohem místnosti a knihovnou však dunivé rány dopadaly hlavně na dřevo. Plukovník ustoupil do opačného kouta místnosti a chvíli se na celém těle. Předloktí ho nesnesitelně bolelo, ale rána nevypadala tak zle. Její drobné zuby mu nezpůsobily vážné zranění. Trochu se sebral. Vzhlédl a spatřil, že jeho nové sako mokvá krví.

„Dost!“ zaječel na strážné. „Nechte toho!“ Odstrčil strážné s obušky a přistoupil ke klubíčku schouleném v rohu. Špioni měli svou cenu, i když nevypovídali. Vždycky bylo možné je za něco vyměnit. Stále byla živá. Vytrhl zmačkané sako z jejího sevření a zvedl ho k očím. Byl na něj žalostný pohled. Krev zbrotila podšívku i límec. Přestože byl oblek tmavý, tyhle skvrny neodstraní žádná čistírna. Znovu se v něm rozhořel vztek.

„Odvedte ji pryč! Dejte ji... Hodte ji do hladomorny! Žádné jídlo, jen vodu! Ať tam hnije, jak dlouho chce! Však já ji naučím mluvit!“

Když tři muži vytáhli bezvládnou Vivian za hidžáb ven, zůstala za ní na dřevěné podlaze široká stopa krve.

Plukovník práskl dveřmi kanceláře a těžce usedl za stůl. V rukou stále držel sako svého nejlepšího obleku s tkaninou hebkou jako satén.

Šedesát procent egyptské bavlny, čtyřicet procent polyesteru, stiskl čelisti. Nejlepší krejčovský salón v Káhiře.

Složil hlavu do předloktí a čelem se dotkl desky stolu. „Ta mrcha,“ zašeptal žalostně. Sny o povýšení se začaly rozplývat. Ani nevěděl, kdy začal vzlykat.

*

Bezvládná Vivian byla těžká. Strážní ji nazdvihli za vlasy a za hidžáb, aby ji nemuseli vláčet dolů po schodech. Překvapeně zjistila, že je schopná chůze. V druhém podzemním patře spatřila kamenné bloky a ucítila jeskynní zápach. Nasměrovali ji k dalšímu schodišti. Ve třetím podlaží pod zemí její zrak padl na nápis na stěnách.

Architektura fatimidské dynastie!

Dva strážní odsunuli kovovou mříž z otvoru v podlaze. Zašilhala dovnitř, ale paprsky pronikající do podzemí úzkými světlíky nedokázaly ozářit dno. Kobka pod jejíma nohama zůstávala temná. Strážní ji přinutili usednout. Potom ji uchopili za zápěstí a spustili do temné prostory nohama napřed. Nebránila se, ani když visela v prostoru a cítila, jak jejich sevření povoluje. Vykřikla při pádu do neznáma, ale okamžitě narazila na podlahu. Zmírnila pád parakotoulem. Kovový zvuk jí prozradil, že strážní posouvají mříž na původní místo.

Ležela na podlaze pokryté vrstvou písku a bolelo ji celé tělo. Oči se pomalu přizpůsobovaly temnotě. Její nové vězení byla kobka o rozměrech tři krát čtyři metry s mnoha výklenky ve stěnách.

Konečně! pomyslela si. Opracování kamene odpovídalo, poloha také. Zaostrila zrak na arabské litery. U stropu byl velký nápis, celkem čitelný. Rozbušilo se jí srdce tak, že zapomněla na podlitiny i únavu.

Z hrdla jí unikl spontánní výkřik nadšení.

Strážní nahoře uslyšeli její chraplavý smích a couvli od mříže. Potom na sebe zahanbeně pohlédli. Chechot z podzemí byl strašidelnější než obraz rudých zubů potřísněných plukovníkovou krví. Oba se stáhli do nejzazšího kouta strážnice a předstírali plnění důležitějších úkolů. Čarodějnice bylo rozumnější nedráždit.

Záchvat euforie ustoupil a Vivian se ovládla. Na oslavu neměla čas. Znovu prozkoumala arabský nápis, ale byl to skutečně ten, který ukázala Mr. Arvinovi. Vykradač hrobů měl pravdu. Tohle byla dílna cechu z fatimidovské periody, do které ji nechtěl za žádnou cenu doprovodit. Popadla ji neodolatelná touha zavolat generálu Schusterovi a pochlubit se úspěchem. Konečně našla místo, kde se vyráběly nejpozoruhodnější metalické glazury starověku! Tajemství technologie, kterou tisíc let nikdo nedokázal zreprodukovat, jí leželo na dosah, jenže neměla čas na oslavu.

Teď mám důležitější starosti, než podávat hlášení. Aby dokázala nalézt odpověď, jakým způsobem antičtí řemeslníci připravovali nanočástice, které dávaly glazurám měnivý lesk, musela sebou hodit. Schuster musí ještě počkat. Ta myšlenka jí připomenula poslední rozhovor s generálem před dvěma týdny.

*

„Říkáte nano...částice?“

Schuster slovo převaloval na jazyku a přemýšlel, co o nanosvětě ví. Nic moc. Snad jen to, že strategové heslo nanotechnologie nadužívali ve futuristických prognózách vojenské techniky.

„Pokračujte, Vivian,“ vybídl ji.

Shrnula neposlušný pramen vlasů z čela a rychle poslala na telestěnu další projekci. Bylo to první hlášení v její nové roli a záleželo na něm hodně.

„Nanotechnologií se teoreticky zabýval už fyzik Feynman v polovině dvacátého století. Teprve počátkem dvacátého prvního století však výzkum pokročil do experimentální fáze a federální vláda podpořila obor velkými granty.“ Vivian se usklíbila: „Ani se mě neptejte, kolik patentů jsem musela přečíst. Když nabídnete vědcům prostředky na výzkum, udělají všechno proto, aby je získali. To je důvod, proč existuje tolik definic nanotechnologie. Jeden tábor tvrdí, že tam patří i pasivní nanomateriály. Druzí argumentují, že nanočástice musejí obsahovat aktivní receptory. Například zlaté nanokuličky s naváza-

nými protilátkami, které v žilách pacientů selektivně zabíjejí rakovinové buňky. V mém případě to nefungovalo,“ konstatovala, „ke klinickému využití povede ještě dlouhá cesta.“

Generál přikývl. Věděl o nemoci své podřízené a o tom, že aby ji přemohla, využila všechny zdroje výzvedné služby, včetně přístupu k experimentálním terapiím.

„Třetí tábor jsou zastánci *pravé* nanotechnologie,“ pokračovala. „Mám na mysli funkční komplexy molekul a nanobotů. Možná jste viděl videa, jak se molekuly při změnách elektrického potenciálu plazí, točí a svíjejí. Mohu vás ujistit, že i přes miliardy utracených dolarů zatím nic jiného nedokážou. Čtvrtá fáze – to už jsou plnohodnotné molekulární nanotovárny, které dokážou vyrobit z rozto-ku v kádi něco praktického. Třeba automobil.“

„Nabízíte mi, že mi vyrobíte v nádrži tank?“ ušklíbl se Schuster.

„Nestačily by vám nanostroje, které proniknou elektronikou nepřátelských tanků a zničí ji?“

Generál jí vrátil tázavý pohled.

„To není nemožné, jenže pro začátek jsem zvolila méně ambiciózní cíl. Místo budoucnosti se zaměřím na minulost.“

Generál Schuster analyzoval význam její poslední pronesené věty. „Zajímavé,“ pronesl neutrálně, když v této úloze selhal. „Jak to myslíte?“

„Nanotechnologie není vynález posledních let, používali ji i naši předkové, byť možná nevědomky. Podívejte se na tohle,“ promítla na telestěnu další fotografii.

Schuster potřásl hlavou. „Jak souvisí nanotechnologie se sklem?“

„To je Lykurgův pohár ze čtvrtého století, mediálně nejznámější příklad starověké aplikace. Všimněte si, že v odraženém světle je sklo smaragdově zelené, zatímco v procházejících paprscích rubínově červené. Dichroický efekt je způsoben příměsí koloidních nanočástic zlata a stříbra. Podobně to dělali staří Arabové s metalickými glazurami. Redukcí kovových solí v keramické peci dokázali vytvořit dosud nevídané efekty. Glazury hrají odstíny od modrozelené až do červené.“

„Jak to souvisí s národní bezpečností, Vivian?“ zeptal se Schuster. Otázka jí připomněla, že generálův čas je vzácný.

„Hned se k tomu dostanu. Tato fotografie metalické glazury pochází z elektronového mikroskopu. Ty černé kuličky jsou částice mědi o velikosti padesáti nanometrů. Nyní porovnejte běžnou glazuru s touhle,“ navolila na obrazovce druhý snímek a naaranžovala je vedle sebe. „Už víte, co mám na mysli?“

Zahloubal se do snímků, ale oba vypadaly stejně. Jeho úloha se podobala rébusu *najdi v košíku s dalmatiny deset odlišností*. Potom ho řešení praštilo do očí.

„Na druhém snímku mají všechny nanočástice stejnou velikost.“

„Výborně,“ pochválila ho a on proti své vůli ucítil uspokojení. „Odborný termín zní, že jsou monodisperzní. Výrobu takových materiálů jsme plně nezvládli dodnes. Koloidní syntéza, precipitace a odpařování roztoků laserem jsou dost komplexní procesy. Pokud vím, všechny glazury obsahují nepravidelné, polydisperzní nanočástice. S jedinou výjimkou. Trvalo mi několik let, než mě stopy dovedly do starověké dílny v Egyptě, která jako jediná dokázala vyrobit monodisperzní glazury. Poté, co cech v jedenáctém století zanikl, byla tato technologie ztracena. Domnívám se, že by stálo za to zjistit, jak to staří Arabové dělali.“

„Vy chcete tu technologii hledat. V Egyptě. Starověké nanokuličky. V nějaké podzemní díře...“

„Nebylo by to poprvé, kdy se moderní věda poučila od starověku, generále,“ pronesla přísně. „Já neříkám, abychom pátrali po elixíru života, i když koloidní roztoky zlata pili už Egypťané a Číňané a někteří lidé to dělají dodnes. Já nabízím projekt, který může mít nedozírné vojenské aplikace.“

Generál četl v její svařštělé tváři. Vivian si nebyla jista jeho verdiktem.

„Pokud mám zhodnotit váš návrh, musím říci toto: Projekt je dobře zformulovaný, perspektivní a má naději na úspěch. Dobře, Vivian. Pusťte se do práce.“

„Skutečně?“ unikl jí z úst překvapený výkřik. Vyskočila z křesla

a chvíli to vypadalo, že chce nadřízeného obejmout. Potom uchopila jeho pravici a mocně jí zapumpovala.

„Děkuji, generále! Nebudete toho litovat!“

Když vyběhla z kanceláře, Schuster se konsternovaně posadil zpět do křesla. Vivian byla inteligentní, ale v tomhle případě se mylila. Svého rozhodnutí litoval už teď. Přemýšlel, nakolik se mu rozhodnutí vyslat nezkušenou agentku do země ovládané nepřátelským režimem vymstí.

*

Vivian měla dobrý důvod ke spěchu. Vzorek vyšetřovatelovy krve v jejích ústech podléhal zkáze. Nukleázy v jejích slinách degradovaly DNA rychlostí, kterou v tuhle chvíli nemohla potřebovat.

Sundala si pravý sandál. Jeho podrážka vypadala jako tenký proužek kůže, ale byl to optický klam. Plátek pryže byl na okrajích zúžený, ale pod klenbou chodidla byla podrážka dostatečně silná, aby ukryla malý přístroj. Odchlípla ochrannou membránu a ujistila se, že baterie jsou stále nabité. Vypustila ze rtů tenký pramen rudé kapaliny do portu přístroje. Kapilární síly nasály sliny do pórů v plastiku. Po několika vteřinách dioda zablikala zeleně.

Usadila se do rohu a pokrčila pravou nohu. I kdyby ji strážní pozorovali mříží ve stropě, nemohli odtud spatřit vnitřní stranu jejího stehna. Nahmatala šev uhlíkového oděvu a rozepnula si nohavici. Pocítila nervozitu. Přestála několik zápasů, takže si nebyla jistá, jestli implantovaná elektronika bude fungovat. Bezdrátové spojení však naskočilo bez problémů. Implantát v jejím mozku přenesl potvrzující pípnutí přímo do jejího sluchového centra a chemodiody na stehně se zabarvily pigmentem. Rozlišení obrazu bylo pouze 1280 krát 720 pixelů, ale nestěžovala si. Nápis na stehně potvrdil status přístroje: **READY**.

Nadechla se a zkřížila ukazovák s prostředníkem. Biochemická laboratoř dokázala odfiltrovat její vlastní DNA, ale měla zásobu restrikčních enzymů a polymeráz pouze na dvě analýzy. Dvě šance

a dost. Sledovala ubíhající časoměr, než se rozhodla, že tři minuty k naštěpení nukleových kyselin musejí stačit. Zadala pokyn, aby elektroaktivní povrch kapilár dopravil vzorek do dvaceti komůrek s imobilizovanými primery. Polymerázová řetězová reakce se rozběhla.

„Hodně štěstí,“ zašeptala.

Cyklování teploty nezbytné k amplifikaci mikrosatelitních fragmentů DNA začalo. Usmála se. To byla hlavní výhoda laboratoře na čipu. Množství energie na ohřívání a chlazení vzorku bylo nepatrné, stejně jako tepelná kapacita přístroje.

Za pět minut proběhlo deset cyklů. I kdyby reakční komůrky obsahovaly na začátku pouhých deset molekul vyšetřovatelovy DNA, nyní se namnožily na deset miliard. Napjatě sevřela pěsti a spustila separaci DNA. Dvacet amplifikovaných fragmentů elektromigrovalo roztokem polymerů a postupně se separovaly podle své délky. Metoda identifikace pomocí mikrosatelitů byla beznadějně zastaralá, ale plné sekvenování by vyžadovalo přístroj velikosti laptopu a spotřebovalo spoustu energie. Vivian se musela uskromnit. Důležité bylo, že dvacet mikrosatelitů jí sdělí to, co potřebovala vědět. Nepochybovala, že její vyšetřovatel navštíví USA a databáze tajné služby obsahují jeho DNA. Starý harcovník se pozornosti konkurentů nemohl vyhnout.

V hlavě se jí ozvalo další pípnutí a pole chemodiód zobrazilo výslednou analýzu. Nadšením poposedla. Přístroj testovala mnohokrát, proto věděla, že kvalita analýzy je dostačující. Tohle bude pro identifikaci stačit, zbytek záleží na generálu Schusterovi.

Zkontrolovala na obrazovce sílu satelitního signálu. Alespoň tři družice v nadhlavníku byly na příjmu. Kdyby chtěla, mohla by na stehně sledovat americkou televizi, ale odeslat zprávu bylo o něco komplikovanější. Nejprve zkomprimovala výsledky analýzy a připsala krátkou zprávu pro nadřízeného. Na tři mikroimpulsy energie by měly baterie postačit. Když jí o vteřinu později dorazilo ze satelitu potvrzení ve frekvenci, kterou používala NSA, oddechla si. Zpráva byla odeslána adresátovi.

Pocítila uspokojení. *Schuster bude zuřit*, usoudila, *ale stálo to za to*. Porušila protokol a neozvala se mu celých deset dní. Jenže se nemohla ohlásit dřív. Určitě by ji chtěl z vězení vytáhnout dřív, než to mohla potřebovat. Její mise teprve začínala.

*

Ráno strážní spustili do hladomorny nádobu s vodou a plechový nočník. Vychutnala si oboje. Přestože byla bez jídla už celý den, necítila hlad. Byla tak zaujatá výzkumem podzemní cely, že na jídlo nepomyslela. Hlídači podávali hlášení nahoru, ale mohli nadřízenému sdělit jen to, že se vězeňkyně celý den plazí po kolenou a tiše si u toho prozpěvuje.

Po ohledání kobky si byla téměř jistá, že pochází z éry fatimidovské dynastie. Její znalosti stavebních slohů, materiálů a arabské kaligrafie postačovaly k tomu, aby zařadila dílnu do desátého až jedenáctého století. Pokud cech vyráběl metalické glazury právě tady, musely po nich zůstat reziduální nanočástice.

Rozdělila celu do kvadrantů a systematicky odebírala vzorky písku. Čas od času se uklidila do kouta a vkládala vzorky do sandálu. Soustava čoček přístroje byla o něco komplexnější, než je běžné u mobilních telefonů, ale fungovaly na stejném principu oleje s vysokým indexem lomu a jeho elektroakomodace. Díky promyšlené konstrukci však přístroj mohla použít i jako mikroskop. Optické zákony se nedaly obejít, pro lepší světelnost by potřebovala širší objektiv, ale s tím se nedalo nic dělat. Špičkový přístroj nebyl nutný, tisícinásobné zvětšení stačí.

Když se v cele začalo stmívat, uvědomila si, že pracovala bez oddechu dvanáct hodin. Výsledek byl poněkud jiný, než předpokládala. Prohlížela si výstup z přístroje na stehně a upravila spodní iluminaci v mikroskopu, aby zlepšila hloubku ostrosti. Průsvitná zrnka křemene nepravidelných tvarů vypadala nádherně. Kolik různých minerálů a odstínů se dalo najít v nepatrném vzorku písku! Manuálně posouvala zorné pole mikroskopu a putovala mezi úlomky kamínků

o velikosti desítek mikrometrů. Konečně našla další lesklou kuličku. Byla dokonale hladká a zářila se mezi minerály hřejivými odlesky zlata. Stejně jako ty ostatní, které během dne spatřila, byla větší, než očekávala. Výrazně větší. Místo padesátinánometrové skvrny měla kulička velikost asi tisíc nanometrů. Něco tu nesedělo.

Vsunula do portu vlas a nahrubo jím ověřila kalibraci. Měla vyzkoušené, že její vlas má kolem sto mikrometrů, a přístroj fungoval správně. Měření velikosti zlatých částic neobsahovalo chybu. *Jenže proč jsou tak velké?* zamyslela se. Něco tu nehrálo a ona nevěděla co.

V houstnoucí tmě porovnávala fotografie všech pěti nalezených částic na obrazovce. Kuličky byly totožné velikosti a svítily mezi ostrohrannými zrnky písku jako žlutá slunce. Dopila poslední dávku vody a před spaním se vymočila do nočníku. Dnes už na tu záhadu nepřijde. Tušila, že se jí bude celou noc zdát o zlatých sférách. Když ulehla na lože z písku, uvědomila si, že bude muset na zítřek vymyslet jiný plán. Hromada písku byla příliš velká. Naštěstí měla v záloze ještě jeden trumf. Doufala, že jí generál Schuster poskytne ještě trochu času.

*

Sonický průzkum dával přístroji zabrat. Piezoelektrický krystal spotřeboval na vibrace velké množství energie a kapacita baterií se nestačila doplňovat její bioelektrinou. Snažila se nevnímat červenou kontrolku a přitiskla sandál rezonanční plochou k dalšímu kameni. V dlani ucítila kratičký pulz. Výron trval jen desetinu vteřiny, ale software dokázal odražené vlny proměnit v záznam vnitřní struktury materiálu. Chemodiody zobrazily výsledek. Přírozené kavity byly na záznamu patrné jako tmavé plochy a občas z nich vycházely praskliny. Kameny trpěly vahou budovy, která na nich spočívala už pár století. Srdce se jí rozbušilo, kdykoliv si myslela, že našla dutinu, ale pokaždé to byl planý poplach.

Proměřila všechny stěny i výklenky a pomalu ztrácela naději. Jako naschvál to byl poslední rohový kámen, který ji odměnil za trpělivost.

Černá skvrna byla velká a zřetelná. Na rozdíl od přirozených prasklin vápencové horniny se dutina nacházela těsně pod povrchem kamene a měla pravidelný tvar. Mohla to být díra po starověkém bronzovém vrtáku, ale také něco docela jiného. Přeladila na jinou frekvenci a zopakovala sken.

„Auvajz!“ vykřikla hlasitě a přikryla si uši dlaněmi. Bylo to zbytečné. Ten ohlušující zvuk nepřenášel vzduch, ale elektroda voperovaná do sluchového centra jejího mozku. Jenže podvědomá reakce byla silnější než logika. Strážní se přišourali k mříži a zvědavě ji pozorovali.

Usedla na písek a čekala, až jí přestane zvonit v uších a hlídači ztratí zájem. Seděla jako na trní a dělalo jí potíže udržet kolena u sebe. Bojovala s touhou prostudovat sonografický záznam. Teprve za deset minut se odvážila rozepnout nohavičku.

Bylo to tam! Deset centimetrů dlouhá dutina obsahovala něco, co velmi dobře odráželo akustické vlny. Prohlížela si sonogram na kůži stehna a dospěla k logickému závěru. V kameni se nacházela tajná schránka!

Vivian se dotkla stěny. Na výklenku nebylo vůbec nic nápadného. Zblízka ohledala místo, kde měla být kavita, ale zašpiněný povrch kamene vypadal tak obyčejně, že zapochybovala. Zaškrábala prstem a za nehtem jí zůstalo trochu měkkého materiálu.

Vrstva vosku!

Vosk byl ztvrdlý staletími, ale Vivian si na manikúru nepotrpěla. Odstraňovala plátky materiálu nehty a pomalu pronikala zátokou. Překvapilo ji, když ukazováček náhle zajel hluboko do dutiny. Vytáhla ho ven a na bříšku prstu spatřila lesk. Omámeně došla do prostředí místnosti a vystavila ho světlu. Nikdo jí nemusel říkat, co našla. Teplé odlesky kovu poznala naprosto bezpečně. Poslední článek prstu byl obalený zlatým prachem.

„Bonanza,“ zašeptala.

S krví pulzující ve spáncích uvažovala, co dál. S touto eventualitou její brilantní plán nepočítal. Nepředpokládala, že najde větší množství materiálu, a neměla s sebou žádnou vhodnou schránku. Její pro-

blém měl jedno řešení, i když se ho zdráhala nazvat dobrým řešením. Uchopila plecháč a odnesla ho do kouta. Prstem opatrně dolovala zlatý poklad z dutiny. Prášek padal do vody a pomalu se potápěl pod hladinu. Kapalina se zbarvila odstínem čaje. Odhadovala, že z tajné schránky získala skoro dvě deci prášku.

Při měrné hustotě zlata by to mělo představovat několik kilogramů, ale nádoba ji v dlani netížila. Zakroužila obsahem a sledovala, jako se částičky točí v roztoku. Neklesaly ke dnu tak rychle, jak očekávala. Bylo to zvláštní, ale byla si jistá, že drží v dlaních poklad, který stál za všechna strádání.

„Třetí den bez jídla a stále svěží,“ ozval se hlas nad její hlavou. Vyšetřovatel se připlížil tak tiše, že ho nezaslechla.

Ruce se jí zachvěly a obsah nádoby skoro vyšpláchl na zem.

„Většina vězňů se snaží konzervovat energii. Po dvou týdnech bez jídla může dojít k selhání srdce. Nechám to však na vás, mě čas netlačí. Jen jsem se přišel zeptat, jestli si nechcete popovídat.“

Se zájmem k ním shlížel mezerami mříže. Potom přikázal strážným: „Otevřete to!“

Muži zabrali za madla a odsunuli litinový odlitek stranou. Vivian křečovitě sevřela plecháč v dlaních. *Co to znamená? Chce mě odvést na výslech?* Horečně přemýšlela, kolik jí zbývá času. Stál za tím generál Schuster?

Vyšetřovatel postřehl její reakci. Měl rád, když se vězňové při jeho příchodu třásli.

„Jste připravená se doznat?“ naklonil se nad šachtu v dobrém rozmaru. „Dieta je dobrá věc, ale radím vám, abyste nepokoušela moji trpělivost.“

Rozhodla se pro nouzové řešení. Zakroužila plecháčem a napila se kapaliny. Chutnala jako obyčejná voda. Dala si záležet a vypila obsah nádoby do poslední kapky. Olízla rty a vzhlédla k jeho tváři: „Řekla jsem vám všechno. Všechny nacionále a potřebné údaje pro získání nového pasu. Nemám co dodat. Jsem archeoložka z Harvardu. Je mi líto, že jsem na pahorku zabloudila, ale to není zločin.“

Několik okamžiků ji pozoroval očima zúženými do tenkých čárek.